

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова Приймальної комісії
Університету ДФС України

П.В. Пашко

2019 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**
при вступі на навчання
для здобуття освітнього ступеня бакалавра на I курс
(зі скороченим строком навчання) та на II-III курс (на вакантні місця)
на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Ірпінь – 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра на I курс (зі скороченим строком навчання) та на II-III курс (на вакантні місця) на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Фінанси і кредит» розроблена відповідно до Методичних рекомендацій підготовки програм та екзаменаційної документації з фахових вступних випробувань, додаткових вступних випробувань, вступних іспитів для вступу на навчання до Університету державної фіскальної служби України.

Програма фахового вступного випробування включає матеріал державної програми з наступних дисциплін:

- фінанси;
- страхування;
- гроші та кредит;

Метою фахового вступного випробування є перевірка і оцінка знань вступників з дисциплін циклу професійної підготовки і дисциплін за вибором вищого навчального закладу.

Головним завданням фахового вступного випробування є виявлення у вступників спеціальних знань і практичних навичок з комплексу фахових навчальних дисциплін.

Програма фахового вступного випробування складається з пояснювальної записки, змісту фахових вступних випробувань з навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання результатів фахового вступного випробування, списку рекомендованих джерел.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

ДИСЦИПЛІНА «ФІНАНСИ»

Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансової науки

Предмет науки про фінанси. Суб'єкти, об'єкти і зміст фінансових відносин на макро- і мікро рівні. Фінансові категорії. Поняття і терміни у фінансовій науці. Сутність, специфічні ознаки і функції фінансів. Фінанси як економічна категорія розподілу. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями, які беруть участь у вартісному розподілі (кредитом, заробітною платою, ціною). Сфери фінансових відносин та інституційна структура фінансової системи. Суспільне призначення фінансів та їх об'єктивна необхідність.

Тема 2. Генезис та еволюція фінансів

Доходи і видатки феодальної держави. Розвиток податків у феодальному місті. Фінанси в період індустріального розвитку. Розвиток фінансів у постіндустріальний період.

Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки.

Теорії державних фінансів англійської класичної політекономії. Розвиток вчення про державні фінанси в працях А.Вагнера. Концепція державних фінансів Дж.Кейнса. Фінансові концепції неокейнсіанства. Вплив демократизації суспільства на фінансову думку (теорія суспільних товарів і послуг). Теорії корпоративних фінансів.

Тема 4. Фінансове право і фінансова політика

Фінансова політика як складова економічної політики. Завдання фінансової політики. Сучасна фінансова політика України (характеристика за її окремими напрямками), її стратегічні і тактичні завдання. Фінансовий механізм та його складові елементи. Фінансове планування, сутність, завдання, принципи, методи. Види фінансових планів, їх характеристика Зміст і призначення фінансового контролю, його види, форми і методи. Об'єкти і суб'єкти. Сутність аудиторського контролю. Забезпечення об'єктивності та неупередженості аудиторського висновку.

Тема 5. Податки. Податкова система

Об'єктивна необхідність, економічна сутність податків як фінансової категорії. Класифікація податків за різними ознаками, їх характеристика. Прямі і непрямі податки їх сутність, види, переваги і недоліки. Сутність і наукові

принципи побудови податкової системи. Податкова система України: принципи побудови, характеристика складу і структури.

Тема 6. Бюджет. Бюджетна система

Економічний зміст бюджету, його ознаки і функції як фінансової категорії. Економічна сутність бюджетних доходів і видатків форми їх вияву і матеріальне втілення. Структура бюджетних видатків. Класифікація доходів і видатків бюджету. Бюджетний устрій і бюджетна система: поняття, основи і принципи побудови. Бюджетний процес і характеристика його етапів.

Тема 7. Бюджетний дефіцит

Сутність бюджетного дефіциту і його види. Причини виникнення бюджетного дефіциту, характеристика джерел фінансування бюджетного дефіциту. Управління бюджетним дефіцитом.

Тема 8. Державний кредит

Економічна сутність, функції і призначення державного кредиту. Форми внутрішніх державних запозичень. Класифікація державних позик. Фінансові інструменти зовнішніх державних запозичень. Сутність і види державного боргу (поточний і капітальний, внутрішній і зовнішній). Причини його виникнення і зростання. Методи управління державним боргом, джерела обслуговування і погашення державного боргу.

Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання

Поняття місцевих фінансів, характеристика їх складу та роль у соціально-економічному розвитку територій. Місцеві бюджети як основа фінансового забезпечення місцевого самоврядування: доходи, видатки. Вертикальні та горизонтальні дисбаланси. Поняття та інструменти фінансового вирівнювання. Доходи місцевих бюджетів та джерела їх формування. Власні і закріплені доходи. Склад і структура видатків місцевих бюджетів (поточні видатки і видатки розвитку).

Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання

Фінанси суб'єктів господарювання як фінансова категорія. Особливості фінансових відносин на мікрорівні. Доходи і витрати суб'єктів господарювання. Порядок розподілу грошових надходжень від реалізації продукції, робіт і послуг. 3. Фінансовий результат, чинники що впливають на його формування. 4. Фінансові ресурси підприємств, характеристика їх складу.

Тема 11. Фінанси домогосподарств

Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та сфера функціонування фінансів. Бюджет домогосподарства, його структура. Сукупні ресурси та сукупні витрати домогосподарства. Функції, що виконують домогосподарства. Їх роль у економіці країни.

Тема 11. Соціальне та пенсійне страхування

Сутність і суспільне призначення соціального страхування, його необхідність. Система фондів соціального страхування, принципи їх організації, управління ними.

Пенсійне страхування і його організація. Джерела формування доходів і напрями видатків Пенсійного фонду України. Реформування пенсійного забезпечення в Україні. Об'єктивна необхідність і сутність страхового захисту. Страхові фонди як джерело забезпечення страхового захисту.

Тема 12. Фінансовий ринок

Фінансовий ринок як складова фінансової системи. 2. Сегментація фінансового ринку, підходи до її визначення. Характеристика інструментів фінансового ринку, їх класифікація.

Тема 13. Фінансовий менеджмент

Сутність фінансового менеджменту, об'єкт та суб'єкти. 2. Функції фінансового менеджменту. Складові державного фінансового менеджменту: податковий менеджмент, бюджетний менеджмент і борговий менеджмент. Суб'єкти державного фінансового менеджменту їх функції.

Тема 14. Міжнародні фінанси

Сутність та функціональне призначення міжнародних фінансів. Міжнародний ринковий механізм перерозподілу фінансових ресурсів і капіталу. Міжнародний неринковий перерозподіл фінансових ресурсів. Фінанси міжнародних організацій. Організація Об'єднаних Націй (ООН), сфери її діяльності, структура, значення у міжнародному поділі праці, та всесвітніх економічних відносинах. Міжнародні фінансові інституції. Бюджет Європейського Союзу, його доходи і видатки.

Тема 15. Фінанси країн із розвинутою ринковою економікою

Загальні закономірності і національні особливості державних фінансів у країнах з розвинутою ринковою економікою. Склад, структура бюджетних доходів країн з розвинутою ринковою економікою. Особливості організації бюджетного

процесу в США, Японії, країнах ЄС. Сутність, причини і зміст інтеграційних процесів в Західній Європі

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Основна

1. Буряк П. Ю. Фінанси: підруч. Київ: Хай-Тек Прес, 2010. 392 с.
2. Бюджетна система: підруч. / за ред. С. І. Юрія, В.Г. Демянишина, О. П. Кириленко. Тернопіль: ТНЕУ, 2013. 624 с.
3. Бюджетна система України: за заг.ред. В.М.Опаріна; навч.посіб.; тренінг-курс / Академія фінансового управління. Київ, 2012. 392 с.
4. Василик О. Д. Теорія фінансів: підруч. К.: Вища школа. 2004. 608 с.
5. Державні фінанси: навч. посіб. / за заг. ред. В. Д. Базилевича. К.: Атіка, 2004. 368 с.
6. Демиденко Л. М., Субботович Ю. Л. Податкова система: підруч. К.: Центр учбової літератури, 2007. 265 с.
7. Місцеві фінанси : підруч. /за ред. д.е.н., проф..О. П. Кириленко. 2-ге вид. доп. і перероб. Тернопіль: Економічна думка, 2015. 448 с.
8. Податкова система України: тренінг-курс: навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Тимченко. К.: ДННУ “Акад. фін. управління”, 2012. 656 с.
9. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія): навч. посібник. 4-те вид., без змін. / К.: КНЕУ, 2007. 240 с.
10. Романенко О. Р. Фінанси: підручник. К.: ЦУЛ, 2016. 321 с.
11. Фінанси: підруч. /за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. К.: Знання, 2008. 611 с.
12. Федосов В. М., Юрій С. І. Теорія фінансів: підруч. К.: ЦУЛ, 2010. 576 с.
13. Фінанси: підруч. / за ред. д.е.н., проф. І. О. Лютого. К.: Вид-во Ліра, 2017. 720 с.

Додаткова

14. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-17 та редакції від 01.01.2018. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456>.
15. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії. К.: Либідь, 2000. 345 с.
16. Вахненко Т. П. Зовнішні боргові зобов'язання у системі світових фінансово-економічних відносин: монограф. К.: Фенікс, 2006. 385 с.
17. Дем'янишин В. Г. Теоретична концептуалізація і практична реалізація бюджетної доктрини України: монограф. Тернопіль: ТНЕУ, 2008. 496 с.
18. Державний кредит та боргова політика України. 2-ге видання: монограф./ за ред. І.О. Лютого. Київ: ЦУЛ, 2008. 360 с.
19. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 9 липня 2003 року №1057-IV. ВВР України, 2003. № 47 – 48.

20. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997р№280/97-ВР. URL.: [http // zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%DO%B2%D1%80](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%DO%B2%D1%80).
21. Зайчикова В. В. Місцеві фінанси України та європейських країн. К.: НДФІ, 2007. 299 с.
22. Казначейська система виконання бюджету: навч. посіб. / В. І. Стоян, В. М. Русін. Тернопіль: Астон, 2015. 372 с.
23. Кнейслер О. В., Шупа Л. З. Медичне страхування в Україні: реалії функціонування та перспективи розвитку: монограф. / за ред. О. В. Кнейслер. Тернопіль: 2018, 192 с.
24. Кириленко О. П., Малиняк Б. С. Теорія і практика бюджетних інвестицій. Тернопіль: Економічна думка, 2007. 288 с.
25. Лютий І. О. Фінансова інфраструктура: інноваційний підхід до дослідження фінансів. К.: Фінанси України: 2017. № 4. С. 121-125.
26. Оподаткування суб'єктів підприємництва. Презентаційний курс: навч. посіб. / за заг. ред. А. М. Поддєрьогіна. КНЕУ, 2013. 351 с.
27. Письменний В.В. Місцеве оподаткування в умовах реформування податкової системи України: монограф. Тернопіль: Видавничий центр «Вектор», 2011. 210 с.
28. Ріппа М. Б. Імперативи бюджетного фінансування соціального захисту та соціального забезпечення в Україні. Світ фінансів. 2018. Випуск 3 (56). С 28-41.
29. Розвиток бюджетної децентралізації в Україні : наукова доповідь / за ред. д-ра екон. наук І. О. Луніної; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозів. НАН України". Київ, 2016. 70 с.
30. Соколовська А. М. Шляхи реформування податкової системи України Фінанси України. 2014. №12. С. 103-121.
31. Соколовська А. М., Коцюк Т. В. Податкова політика в Україні в контексті тенденцій реформування оподаткування у країнах ЄС. Фінанси України. 2012. № 1. С. 94-115.
32. Слухай С. В. Міжбюджетні трансферти у постсоціалістичних країнах: від теорії до реалій: монограф. К.: Артек. 2002. 195 с.
33. Фінанси підприємств: підруч. 8-ме видання / за заг.ред. А. М. Поддєрьогіна. К.: КНЕУ 2013. 515 с.
34. Юрій С. І., Стоян В. І., Мац М. Й. Казначейська система: підруч. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 590 с.
35. Юрій С. І., Шаварина М. П., Шаманська Н. В. Соціальне страхування: Підручник. Кондор, 2004. 464 с.

ДИСЦИПЛІНА «СТРАХУВАННЯ»

Тема 1. Сутність, принципи та роль страхування

Історія виникнення та розвитку страхування. Місце страхування в системі економічних категорій та його функції. Необхідність страхового захисту. Страховий фонд суспільства як матеріальна основа забезпечення страхового

захисту. Сутність і функції страхування. Принципи страхування. Роль страхування в умовах ринкової економіки.

Тема 2. Класифікація страхування

Наукове поняття класифікації страхування та її значення. Класифікація страхування за об'єктами. Нетрадиційні види страхування. Методи та системи страхування. Значення класифікації страхування для практичної діяльності страхових компаній. Вимоги українського законодавства щодо договорів страхування життя.

Тема 3. Страхові ризики і їх оцінка

Поняття ризику, його основні характеристики. Рівень ризику. Частота ризику та розмір шкоди. Управління ризиком. Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик. Класифікація ризиків. Визначення страхового ризику. Ознаки страхового ризику. Оцінка ризику й визначення доцільності його страхування. Критерії визначення ціни страхування. Структура та основи розрахунку страхових тарифів. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності та в особовому страхуванні. Сутність і призначення актуарних розрахунків. Основні принципи здійснення розрахунків страхових тарифів.

Тема 4. Страховий ринок

Поняття страхового ринку. Суб'єкти страхового ринку. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників. Реалізація страхових послуг. Роль посередників: страхових агентів і брокерів. Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. План маркетингу. Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень. Права і обов'язки сторін при укладанні договору страхування. Перспективи розвитку страхового ринку в Україні. Страхові ринки країн Європи.

Тема 5. Страхова організація як частина економічної системи

Страхові компанії: види та значення. Організаційна структура страхової компанії. Структура та ресурси страхової організації. Управління страховою компанією. Умови залучення іноземних інвесторів до створення страхових організацій. Порядок створення, функціонування і ліквідації страхових компаній. Страхові об'єднання.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності

Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності. Законодавча і нормативна база страхування, шляхи наближення її до міжнародних

стандартів. Органи нагляду за страховою діяльністю та їх функції. Реєстрація та ліцензування страховиків. Контроль за діяльністю страховиків.

Тема 7. Особисте страхування

Сутність страхування життя та його основні види. Добровільне страхування додаткової пенсії. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Добровільне індивідуальне й колективне страхування від нещасних випадків. Загальна характеристика медичного страхування та аналіз основних його систем.

Тема 8. Страхування майна

Поняття майнового страхування, його мета та значення. Страхування майна від вогню та інших небезпек. Страхування врожаю та тварин у сільськогосподарських підприємствах. Страхування технічних ризиків. Страхування транспортних засобів. Страхування майна громадян. Страхування майна юридичних осіб.

Тема 9. Страхування відповідальності громадян

Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Моторне (транспортне) страхове бюро і його функції. Міжнародна система «Зелена картка». Страхування відповідальності роботодавців. Страхування професійної відповідальності. Страхування відповідальності за забруднення довкілля. Страхування відповідальності за неповернення кредитів. Страхування депозитів. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції.

Тема 10. Перестрахування і співстрахування

Необхідність і сутність перестрахування, стан і перспективи його розвитку. Суб'єкти перестрахування. Методи перестрахування. Порівняльний аналіз методів перестрахування. Форми проведення перестраховальних операцій. Пропорційне перестрахування: квотний, ексцедентний, квотно-ексцедентний договори. Непропорційне страхування. Вимоги, що ставляться до перестрахування ризиків у нерезидентів. Співстрахування і механізм його застосування.

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика

Склад доходів страховика. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів. Витрати страховика: їх склад і економічний зміст. Виплата страхових сум та страхових відшкодувань. Витрати на обслуговування процесу страхування і перестрахування. Витрати на утримання страхової компанії. Собівартість страхової послуги. Прибуток страховика. Визначення прибутку від страхової діяльності. Прибуток від інвестиційної діяльності. Розподіл прибутку. Оподаткування страховиків.

Тема 12. Фінансова надійність страховика

Поняття фінансової надійності та її значення. Формування збалансованого страхового портфеля. Відбір ризиків. Тарифна політика. Перестраховання як метод забезпечення фінансової надійності. Фінансові методи забезпечення надійності страхових компаній. Платоспроможність страховика, умови її забезпечення. Власні кошти страховика. Технічні резерви, їх склад. Показники платоспроможності. Фактичний і нормативний запас платоспроможності, порядок їх обчислення.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХУВАННЯ» Основна

- 1.Базилевич В. Д. Страхування: підруч. Київ: Знання, 2008. 1019 с.
- 2.Безугла В. О. Страхування : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 581 с.
- 3.Бондаренко Н. І., Нагаєва Г. О., Ковальова Т. В., Калашніков О. М. Страхування: навч.-метод. посіб. Харків, 2007. 110 с.
- 4.Внукова Н. М. Временко Л. В., Успенко В. І. Страхування: теорія та практика: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Харків: Бурун Книга, 2009. 656 с.
- 5.Вовчак О. Д. Страхування : навч. посіб. 3-тє вид., стереотип. Львів : «Новий Світ-2000», 2006. 480 с.
- 6.Вовчак О. Д. Страхова справа : підруч. Київ : Знання, 2011. 391 с.
- 7.Гаманкова О. О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика. Київ : КНЕУ, 2009. 283 с.
- 8.Говорушко Т. А. Страхові послуги: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 376 с.
- 9.Говорушко Т. А., Стецюк В. М. Страхування: навч. посіб. Київ; Львів: «Магнолія 2006», 2014. 328 с.
10. Горбач Л. М., Каун О. Б. Страхування: навч. посіб. Київ : Кондор, 2011. 520 с.
11. Дьячкова Ю. М. Страхування: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 240 с.
12. Енциклопедія страхування / В. В. Фещенко та ін. Київ : Укр. агентство фін. розв., 2008. 650 с.
13. Жабинець О. Й., Цюпко І. В., Томаневич Л. М. Страхування: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Львів: ЛьвДУВС, 2010. 259 с.
14. Козьменко О. В. Страховий ринок України у контексті сталого розвитку. Суми: УАБС НБУ, 2008. 349 с.
15. Нога І. О. Страхування: навч.-метод. посіб. Київ : Акад. праці і соц. відносин Федер. профспілок України, 2010. 183 с.

16. Олійник О. В., Нагаєва Г. О. Страхування: навч. посіб. Харків : Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2008. 282 с.
17. Плиса В. Й. Страхування : підруч. Київ : Каравела, 2010. 472 с.
18. Ротова Т. А. Страхування : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 400 с.
19. Страхувий ринок України: стан та перспективи розвитку / Булгакова С. О. та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. 459 с.
20. Страхування : лаб. практикум / Р. В. Пікус та ін. Київ : Логос, 2014. 207 с.
21. Ткаченко Н. В. Страхування. Практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Ліра-К, 2009. 270 с.
22. Фисун І. В., Ярова Г. М. Страхування: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2011. 232 с.
23. Фурман В. М. Страхування: теоретичні засади та стратегія розвитку: монографія. Київ. КНЕУ, 2005. 306 с.
24. Шумелда Я. П. Страхування: навч. посіб. Вид. 2-ге, розшир. Київ: Міжнародна агенція «БІЗОН», 2007. 384 с.
25. Яворська Т. В. Страхіві послуги: навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 350 с.

Додаткова

26. Бабенко В. Г. Механізм страхування фінансових ризиків. Мелітополь: ТДАТУ, 2009. 286 с.
27. Баранова В. Г. Фінансовий механізм функціонування страхової системи. Одеса : Вид-во «ВМВ», 2009. 376 с.
28. Бігдаш В. Д. Страхування: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге видання, стереотипне. Київ: МАУП, 2007. 448 с.
29. Богріновцева Л. М., Вергелюк Ю. Ю. Аналіз показників фінансової безпеки страхового ринку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. № 31. С. 174-179
30. Войнова Є. Ринок страхових послуг України і його позиціонування серед провідних страхових ринків світу. *Світ фінансів*. 2018. № 1 (54). С.104-116
31. Гаманкова О. О. Фінанси страхових організацій: навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2007. 328 с.
32. Козьменко О. В., Кузьменко О. В. Актуарні розрахунки: навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2011. 224 с.
33. Кострач Л. М., Рудь Л. О. Тенденції розвитку страхових компаній в Україні. Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. 2015. № 2. С.135-154
34. Кузьмін О. Є., Завербний А. С., Іващук Н. Л. Міжнародні страхові послуги: теоретико-прикладні засади: навч. посіб. Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2009. 199 с.
35. Олійник В. М. Фінансова стійкість страхових компаній: монографія. Суми : Університетська книга, 2015. 287 с.
36. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України. URL: <http://nfp.gov.ua>.

37. Письменна Т.В. Перспективи розвитку страхового посередництва на страховому ринку України. Формування єдиного європейського фінансового простору та розвиток світової фінансової думки : зб. тез доп. Всеукр.наук.-практ. конф. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. С. 139-143.

38. Пікус Р. В., Олійник Г. І. Взаємодія страхових компаній і банків на ринку фінансових послуг України: монографія. Київ: Компринт, 2015. 186 с.

39. Позднякова Л. О. Сутність та зміст страхової системи як соціально-економічної категорії. Науковий вісник Ужгородського університету. 2016. Вип.1 (47). Т.2. С. 379-383.

40. Приказюк Н. В. Страхова система України: теорія, методологія, практика: монографія. Київ: Логос, 2017. 611 с.

41. Про страхування : Закон України від 07 березн. 1996 р. №85/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>

42. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липн. 2001 р. № 2664-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>

43. Страховий і перестраховий ринки в епоху глобалізації: моногр. / О. В. Козьменко та ін. Суми : Університетська книга, 2011. 388 с.

44. Супрун А. А., Супрун Н. В. Страховий менеджмент: навч. посіб. Львів: Магнолія-2006, 2015. 301 с.

45. Ткаченко Н. В. Забезпечення фінансової стійкості страхових компаній : теорія, методологія та практика: моногр. Черкаси: «Черкаський ЦНТЕІ», 2009. 570 с.

ДИСЦИПЛІНА «ГРОШІ І КРЕДИТ»

Тема 1. Сутність і функції грошей

Сутність грошей. Гроші як загальний еквівалент. Гроші як гроші і гроші як капітал. Походження грошей. Роль держави у творенні грошей. Форми грошей та їх еволюція. Повноцінні гроші. Монети. Неповноцінні гроші. Паперові гроші. Кредитні гроші. Депозитні гроші. Електронні гроші. Квaziгроші. Цінність грошей. Купівельна спроможність грошей.

Функції грошей. Функція грошей як мірило цінності. Масштаб цін. Гроші як засіб обігу. Гроші як засіб платежу та засіб нагромадження. Світові гроші. Еволюція золота як світових грошей. Якісні властивості грошей.

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує

Сутність та економічна основа грошового обороту. Модель грошового обороту. Грошові потоки та їх балансування. Структура грошового обороту за економічним змістом та формою платіжних засобів. Безготівковий та готівковий грошовий оборот. Маса грошей в обороті. Грошові агрегати та їх визначення. Грошова база та її складові. Поняття швидкості обігу грошей і показники їх

вимірювання. Фактори, що впливають на швидкість обігу грошей. Закон грошового обігу і використання його вимог в економічній політиці держави.

Тема 3. Грошовий ринок

Сутність та особливості функціонування грошового ринку. Інструменти грошового ринку та їх види. Взаємозв'язок між об'єктами та інструментами грошового ринку. Інституційна модель грошового ринку. Структура грошового ринку. Попит і пропозиція грошей. Інструменти ринку грошей. Основи функціонування ринку капіталу.

Тема 4. Грошові системи

Сутність грошової системи. Призначення грошової системи. Структура грошової системи. Види грошових систем та їх еволюція. Монометалізм. Система паперово-кредитного обігу. Золотозлитковий та золотодевізний стандарти. Неринкові грошові системи. Ринкові грошові системи. Закриті і відкриті грошові системи. Створення і розвиток грошової системи України. Методи прямого державного регулювання грошового ринку. Заходи фіскальної і грошово-кредитної політики.

Платіжні системи. Особливості платіжної системи в Україні. Методи опосередкованого регулювання грошового ринку. Грошово-кредитна політика та інструменти її реалізації.

Тема 5. Інфляція і грошові реформи

Сутність інфляції. Причини інфляції. Види інфляції. Закономірності інфляції. Вимірювання інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Державне регулювання інфляції. Особливості інфляції в Україні. Антиінфляційна політика в Україні.

Грошові реформи. Види грошових реформ. Особливості проведення грошової реформи в Україні.

Тема 6. Валютний ринок та валютні системи

Сутність валюти та валютних відносин. Конвертованість валюти. Валютні відносини. Валютний ринок та його сутність. Класифікація валютних ринків. Операції на валютному ринку. Валютний курс. Види валютних курсів. Валютні системи. Структура валютної системи. Світова та міжнародні валютні системи. Валютне регулювання і валютний контроль. Інструменти валютного регулювання. Особливості формування валютної системи України. Валютне регулювання в Україні.

Тема 7. Механізм формування пропозиції грошей

Загальна модель пропозиції грошей. Структура грошової бази. Обов'язкові резерви. Вільні резерви. Формування центральним банком грошової бази. Активи НБУ. Пасиви НБУ. Грошово-кредитний мультиплікатор та вплив центрального і комерційних банків на його рівень. Простий мультиплікатор депозитів. Вплив поведінки банків на мультиплікатор депозитів. Вплив небанківських інституцій на грошовий мультиплікатор. Вплив уряду та державного бюджету на пропозицію грошей.

Тема 8. Теорії грошей

Загальні основи теорії грошей. Товарна теорія грошей. Класична кількісна теорія грошей. Вклад І.Фішера в розвиток кількісної теорії грошей. Внесок Дж.М.Кейнса у розвиток теорії грошей. Сучасний монетаризм та внесок М.Фрідмена у його формування. Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез.

Тема 9. Сутність та функції кредиту. Форми та види кредиту

Сутність та структура кредиту. Загальні передумови та економічні чинники необхідності кредиту. Функції кредиту. Стадії та закономірності руху кредиту. Принципи кредитування. Класифікація кредиту. Форми та види кредиту. Характеристика основних видів кредиту. Міжгосподарський (комерційний) кредит. Банківський кредит. Державний кредит. Споживчий кредит. Економічні межі кредиту. Роль кредиту в розвитку економіки. Розвиток кредитних відносин в Україні.

Тема 10. Теоретичні основи процента

Сутність процента. Норма позичкового процента. Номінальні та реальні процентні ставки. Поведінка ринкових процентних ставок. Способи нарахування процентів. Функції та роль процента.

Тема 11. Фінансові посередники грошового ринку

Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Економічні вигоди фінансового посередництва. Банки як провідні інституції фінансового посередництва. Функції банків. Призначення та класифікація банків. Банківництво як вид бізнесу. Операції банків. Активні операції. Кредитні операції. Інвестиційні операції. Пасивні операції. Розрахунково-касові операції банків.

Банківська система: сутність, цілі та функції. Особливості побудови банківської системи в Україні. Ризик-менеджмент банківської діяльності. Небанківські фінансово-кредитні інституції. Роль небанківських фінансово-кредитних інститутів у розвитку національної економіки. Небанківські кредитні установи. Кредитні спілки. Ломбарди. Лізингові та факторингові компанії. Договірні ощадні інститути. Інвестиційні небанківські посередники.

Тема 12. Центральні банки в системі банківського регулювання

Призначення, роль та основи організації центрального банку. Походження та розвиток центральних банків. Федеральна резервна система США. Європейська система центральних банків. Незалежний статус центральних банків. Функції центрального банку. Грошово-кредитна політика центрального банку. Інструменти грошово-кредитної політики. Види грошово-кредитної політики. Місце центрального банку в системі банківського регулювання та нагляду. Організація та принципи діяльності НБУ.

Тема 13. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною

Інтеграційні процеси та створення міжнародних валютно-кредитних установ. Міжнародний валютний фонд і його діяльність в Україні. Світовий банк. Регіональні міжнародно-кредитні фінансові інституції. Європейський банк реконструкції та розвитку. Банк міжнародних розрахунків.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШІ ТА КРЕДИТ»

Основна

1. Алексєєв І. В., Колісник М. К. Гроші та кредит: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 192 с.
2. Алексєєв І. В., Бондарчук М. К. Гроші та кредит: навч. Посібник. Львів: Львівської політехніки, 2017. 216 с.
3. Бандурка О. М., Глуценко В. В., Глуценко А. С. Гроші та кредит. Львів: Магнолія, 2014. 368 с.
4. Бондарчук М. К., Алексєєв І. В., Кльоба Л. Г. Банківська система: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2017. 246 с.
5. Береславська О. І., Кужелєв М. О., Клюско Л. А., Пернарівський О. В. та ін. Банківська система: навч. посіб. / за заг. редакцією О.І. Береславської. – Ірпінь, УДФСУ, 2018. 486 с.
6. Близнюк О. П., Шевчук І. Л. Гроші та кредит: курс лекцій. Харків: ДОД ХДУХТ, 2008. 252 с.
7. Гальчинський А. С., Єщенко Ю. І. Теорія грошей: навчальний посібник. Київ: Вища школа, 1995. 471 с.
8. Гребеник Н. В. Економічний розвиток та оптимізація системи інструментів грошово-кредитної політики в Україні. Механізм грошового та фондового ринків і їх вплив на розвиток економіки України: монографія. Київ: Фенікс, 2008. 442 с.
9. Гроші та кредит: підруч. /М.І.Савлук, А.М.Мороз, І.М.Лазепко та ін. /За наук. ред. М.І.Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
10. Ільчук П. Г., Коць О. О. Гроші та кредит: підручник. Львів: Видавець ПП

Сорока Т. Б., 2016. 412с.

11. Гроші та кредит: Підручник / За ред. проф. Б.С. Івасів. Тернопіль: Карт-бланш, 2000. 510 с.

12. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях: навч. посібник / За ред. Б.Л. Луціва. Тернопіль: Карт-бланш, 2018. 225 с.

13. Демківський А. В. Гроші та кредит: навч. посіб. Київ: Дакор, 2017. 528 с.

14. Коваленко Д. І. Гроші і кредит: теорія і практика. Київ: Ліра-К, 2015. 360 с.

15. Крупка М. І., Мрочко М.С., Вишивана Б.М.. Гроші та кредит: навч. посіб. / ред. М. І Крупка. Львів: Видавн. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 406 с.

16. Кручка С. І. Гроші та кредит: курс лекцій / ред. С. І. Кручка. Київ: Дія, 2000. 132 с.

17. Михайловська І. М., Ларіонова К. Л. Гроші та кредит. навч. посіб. Львів: Новий світ 2011. 432 с.

18. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 груд. 2000 р. № 2121-III. URL: http://www.bank.gov.ua/B_zakon/law_BBD.pdf.

19. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 черв. 2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>

20. Про Національний банк України : Закон України від 20 трав. 1999. №679-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14>.

21. Ставерська Т. О., Шевчук І. Л., Андрющенко І. С. Гроші та кредит: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Харків: Видавець Іванченко, 2017. 88 с.

22. Черкашина К. Ф., Сисоєва Л. Ю. Гроші і кредит: в схемах та таблицях: навч. посіб. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2013. 214 с.

23. Шпак Н. О., Ярошевич Н. Б., Побурко О. Я.. Фінанси, гроші та кредит: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.

Додаткова

24. Адамик Б. В. Національний банк і грошово-кредитна політика: навч. посіб. Тернопіль: Карт-бланш, 2016. 278 с.

25. Береславська О. І. Валютна політика України: теорія та практика. Ірпінь. НУДПСУ, 2010. 330 с.

26. Береславська О. І., Пернарівський О. В. Аналіз ризику та оцінка ефективності кредитних портфелів банків України. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2018. 9(37). С. 103-110.

27. Бурковська А. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2014. 208 с.

28. Гальчинський А. С. Теорія грошей. Київ: Основи, 2011. 421 с.

29. Глущенко С. В. Кредитний ринок: інститути та інструменти: навч. посіб. / Києво-Могилян. акад. Київ: Видавничий дім «Києво- Могилянська академія», 2016. 153 с.

30. Дзюблюк О. В. Організація грошово-кредитних відносин суспільства в

умовах ринкового реформування економіки: монографія. Київ: Поліграф книга, 2000. 512 с.

31. Дживонс У. Деньги и механизм обмена. Челябинск: Социум, 2006. 188 с.

32. Долан Э. Дж, Дж., Кэмпбелл К. Д., Кэмпбелл Р. Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика: [пер. с англ.]. Москва: Лига, 1991. 126 с.

33. Єпіфанов А. О. Операції комерційних банків: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2015. 523 с.

34. Іванов В. М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. Київ: МАУП, 2011. 232 с.

35. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. Москва: Эксмо, 2007. 960 с.

36. Козюк В. В. Монетарні засади глобальної фінансової стабільності: монографія. Тернопіль: ТНЕУ „Економічна думка”, 2011. 728 с.

37. Лагутін В. Д. Бюджетна та монетарна політика: координація в трансформаційній економіці: монографія. Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2007. 248 с.

38. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник / Под ред. Л. Н. Красавиной. Москва: Финансы и статистика, 2015. 780 с.

39. Михайлів З. В., Гаталяк З. П., Горбаль Н.І. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції. Львів: Львівська політехніка, 2004. 242 с.

40. Моисеев С. Р. Денежно-кредитная политика: теория и практика: учеб. пособие. Москва: Московская финансово-промышленная академия, 2011. 784 с.

41. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: Підручник. Київ: ЦУЛ, 2003. 615 с.

42. Стельмах В. С., Єпіфанов А.О., Гребеник Н. І., Міщенко В. І. Грошово-кредитна політика в Україні: монографія. Київ: Т-во «Знання», КОО, 2003. 421 с.

43. Харрис Л. Денежная теория / общ. ред. и вступ. ст. В. М. Усоскина; пер. с англ. Москва: Прогресс, 1990. 750 с.

44. Щетинін А. І. Гроші та кредит: Підручник. Видання 4–те, перероблене та доповнене. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 440 с.

45. Циганов О. Р. Основи банківської справи: навч. посіб. Київ: Ліра, 2014. 404 с.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у строки та згідно з Правилами прийому на навчання до Університету державної фіскальної служби в 2019 році.

Форма проведення – тестова.

Кількість тестових завдань в екзаменаційному білеті – 50.

Кожне завдання передбачає чотири варіанти відповіді, один із яких правильний.

Тривалість тестування – 2 астрономічні години.

Складеним вважається фахове вступне випробування, за результатами якого вступник набрав не менше 50% від загальної кількості балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами фахового вступного випробування становить 100 балів, правильна відповідь на один тест – 2 бали.

Шкала переведення кількості правильних відповідей у кількість балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування за 100 бальною та 2-бальною шкалою

Кількість вірно виконаних тестових завдань	Кількість балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування	Еквівалент оцінки за 2-х бальною шкалою
45-50	90-100	зараховано
35-44	70-89	
25-34	50-69	
Менше 25	Менше 50	Не зараховано

ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Державна фіскальна служба України
Університет державної фіскальної служби України

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра
на основі ступеня бакалавра, магістра (ОКР спеціаліста)
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

На виконання завдань тесту Вам дається 2 години.
На кожне завдання пропонується 4 варіанти відповіді.
Тільки один варіант відповіді є правильним.
Ніяких виправлень у даних відповідях не допускається.
Вступне тестове завдання з 1 до 50 оцінюється 2 балами.

Екзаменаційний білет № 1

1. Мінімізація загроз та забезпечення інтересів фінансової безпеки країни здійснюється на?

- А) державному рівні;
- Б) регіональному рівні;
- В) місцевому рівні;
- Г) правильної відповіді немає.

2. Національне господарство – це:

- А) система економічних відносин на національному та інтегральному рівні;
- Б) економіка окремої країни;
- В) економічно і організаційно єдина система взаємовідносин;
- Г) сукупність національних ринків.

3. Що таке міжбюджетні трансферти?

- А) кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету іншому;
- Б) різновид довготермінового кредиту, що погашається клієнтом у розстрочку;
- В) розмір витрат на розрахункову одиницю;
- Г) субсидії, субвенції, податкові платежі для населення території.

4. В процесі обслуговування зовнішнього та внутрішнього боргів визначають коефіцієнт?

- А) управління боргом;
- Б) виконання зобов'язань згідно боргу;

- В) рефінансування заборгованості;
- Г) обслуговування боргу.

5. Борг держави зовнішнім кредиторам, фінансові зобов'язання держави (зовнішні позики та несплачені за них відсотки іноземним кредиторам на певну дату) — це?

- А) капітальний борг;
- Б) поточний борг;
- В) умовний борг;
- Г) зовнішній борг.

6. В якому випадку державний бюджет стає дефіцитним?

- А) постійні доходи бюджету держави переважають над його видатками;
- Б) спостерігається зменшення податкових надходжень до бюджету із одночасним збільшенням видатків держави;
- В) зростають видатки бюджету;
- Г) видатки бюджету підлягають секвеструванню.

7. Якщо розмір збитку перевищує умовну франшизу, то відшкодуванню підлягає...

- А) франшиза звичайно встановлюється в абсолютній величині;
- Б) відраховуються із суми певного страхового збитку;
- В) увесь збиток;
- Г) при страхуванні особи від нещасного випадку з умовою виплати 5% від страхової суми за кожний день.

8. При страхуванні від нещасного випадку після закінчення строку дії договору ...

- А) сплачені внески та страхова сума повертаються;
- Б) сплачені внески та страхова сума не повертаються;
- В) строки дії договору переглядаються страховиком;
- Г) страхувальник приймає рішення про розірвання договору.

9. Страхування одного і того ж об'єкта страхування декількома страховиками за одним договором страхування – це:

- А) перестрахування;
- Б) взаємне страхування;
- В) співстрахування;
- Г) додаткове страхування.

10. Який вид відповідальності не можна застрахувати?

- А) кримінальну;
- Б) адміністративну;
- В) цивільно-правову;
- Г) майнову.

11. Раптова, короткочасна, непередбачена та незалежна від волі застрахованої особи подія, що призвела до травматичного пошкодження, каліцтва або іншого розладу здоров'я людини, – це...

- А) страховий випадок;
- Б) страховий ризик;
- В) нещасний випадок;
- Г) страхове відшкодування.

12. Диверсифікація у страхуванні це:

- А) обмеження поширення активності страхових компаній за рамки основного бізнесу;
- Б) процес оцінки пропозиції страхувальника щодо прийняття ризику на страхування;
- В) процес передачі страхувальником страховикові прав на стягнення заподіяної шкоди з третіх осіб;
- Г) відшкодування в межах реально завданих збитків

13. В якості застави як форми забезпечення позики не може використовуватися:

- А) нерухомість;
- Б) товари;
- В) цінні папери;
- Г) орендоване майно.

14. Функція кредиту як засобу капіталізації доходів полягає в:

- А) накопиченні доходів господарюючих суб'єктів;
- Б) трансформації накопичень в позиковий капітал;
- В) отриманні відсотків по кредитах;
- Г) погашенні основної суми кредиту і відсотків по ньому.

15. Суб'єктами кредиту є:

- А) кредитори і позичальники;
- Б) кредитори і підприємства;
- В) кредитори, позичальники і тимчасово вільна вартість;
- Г) кредитори і фінансові посередники.

16. У процесі грошової мультиплікації розрізняють:

- А) два етапи;
- Б) три етапи;
- В) чотири етапи;
- Г) немає вірної відповіді.

17. Валюта – це:

- А) грошові кошти, обслуговуючі національні економічні відносини окремої

держави;

Б) грошові кошти, емітовані центральним банком іншої країни;

В) будь-які грошові кошти, формування та використання яких безпосередньо або побічно пов'язане із зовнішньоекономічними відносинами;

Г) платіжні документи та фондові цінності.

18. Яка стратегія стратегічного планування визначає напрямки розвитку організації в цілому, її структурних підрозділів, товарних ліній?

А) глобальна стратегія;

Б) стратегія структурних підрозділів;

В) корпоративна стратегія;

Г) функціональна стратегія.

19. До проміжних цілей грошово-кредитної політики відносяться:

А) зміна динаміки економічного зростання;

Б) стабілізація або зниження рівня цін і забезпечення стійкості грошового обігу;

В) стабілізація процентних ставок в комерційних банках і зростання кредитних вкладень;

Г) зміна пропозиції грошей, платіжного попиту, і відповідне коригування кон'юнктури ринку.

20. Фінансова діяльність підприємства – це...

А) придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів;

Б) операція, яка відрізняється від звичайної діяльності підприємства, та не очікується, що вона повторюватиметься періодично або в кожному наступному звітному періоді;

В) основна діяльність підприємства, а також ті види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

Г) вірної відповіді немає.

21. Фінансові ресурси - це:

А) власний капітал, додатковий і резервний капітал;

Б) власний капітал;

В) власний капітал і довгострокові зобов'язання;

Г) власний капітал, довгострокові і поточні зобов'язання.

22. Функціями фінансів підприємств є:

А) емісійна і нагромаджувальна;

Б) фіскальна, розподільча, регулююча;

В) контрольна, економічна, стимулююча;

Г) забезпечувальна, використання грошових доходів і власного капіталу, контрольна.

23. Фінансові ресурси за формою реалізації класифікуються на...

- А) початкові, набуті;
- Б) вірної відповіді немає;
- В) власні, залучені;
- Г) матеріальні, нематеріальні, грошові.

24. *Фінанси підприємств – це...*

- А) рух грошей у формі капіталу;
- Б) економічні відносини, які виникають в процесі формування, розподілу та використання доходів і грошових фондів суб'єктів господарювання;
- В) вірної відповіді немає;
- Г) сукупність залишків грошей у всіх її формах, які знаходяться в розпорядженні суб'єктів грошового обороту в певний момент.

25. *Надходження від реалізації іноземної валюти – це...*

- А) вірної відповіді немає;
- Б) операційна діяльність;
- В) фінансова діяльність;
- Г) інвестиційна діяльність.

26. *Що виступає індикаторами боргової безпеки держави?*

- А) платіжний баланс;
- Б) обсяги внутрішніх та зовнішніх боргів держави;
- В) рівень інфляції;
- Г) стабільність грошової одиниці.

27. *Якій політиці кейнсіанці надавали перевагу?*

- А) бюджетній;
- Б) кредитно-фінансовій;
- В) монетарній;
- Г) макропруденційній.

28. *Що таке дефіцит бюджету?*

- А) позитивне сальдо бюджету;
- Б) державний борг;
- В) перевищення видатків бюджету над його доходами;
- Г) перевищення доходів бюджету над його видатками.

29. *Як називаються фізичні та юридичні особи, які вкладають власні кошти в інвестиційні проекти для отримання вигоди у майбутньому?*

- А) посередники;
- Б) кредитори;
- В) позичальники;
- Г) інвестори.

30. *Рівень фінансової безпеки характеризують?*

- А) індикатори;
- Б) коефіцієнти;
- В) обсяги;
- Г) значення.

31. За сферами страхової діяльності страхування поділяється на:

- А) майнове, особове, фінансових ризиків;
- Б) комерційне та соціальне;
- В) довгострокове, короткострокове;
- Г) взаємне, корпоративне, державне

32. Особливістю страхування відповідальності є...

- А) захист майнових прав страхувальників;
- Б) забезпечення захисту майнових інтересів третіх осіб та захист страхувальника від фінансових втрат за позовами постраждалих;
- В) захист майнових прав третіх осіб;
- Г) забезпечення своєчасної виплати страхового відшкодування

33. Відмова уряду від погашення раніше виданої позики — це?

- А) анулювання позики;
- Б) консолідація;
- В) відстрочення позики;
- Г) уніфікація позики.

34. Виконуючи функції фінансового агента уряду, центральний банк:

- А) бере активну участь в організації випуску державних боргових зобов'язань, їх розміщенні, виплаті доходів та погашенні;
- Б) здійснює емісію банкнот;
- В) здійснює рефінансування комерційних банків;
- Г) бере активну участь в організації процесу виконання державного бюджету.

35. Об'єктом кредиту є:

- А) позичковий капітал;
- Б) товарний капітал;
- В) додаткова вартість;
- Г) грошовий капітал.

36. Як називаються суспільні відносини, що виникають між економічними суб'єктами у зв'язку з переданням один одному в тимчасове користування вільних коштів на засадах зворотності, платності та добровільності?

- А) депозит;
- Б) кредит;
- В) субсидія;
- Г) дотація.

37. Комерційний кредит - це:

- А) кредит, що видається комерційними банками;
- Б) продаж товарів з відстрочкою платежу;
- В) надання цінності в тимчасове користування;
- Г) кредит, що надається в грошовій формі на комерційній основі.

34. Лізингові компанії спеціалізуються на:

- А) кредитуванні фізичних осіб під забезпечення рухомим майном;
- Б) надання фізичним особам в оренду предметів тривалого користування;
- В) надання в оренду фірмам для невиробничого використання предметів тривалого користування;
- Г) надання фізичним особам і фірмам для виробничого використання предметів тривалого користування.

35. Що може бути товаром на фінансовому ринку?

- А) гроші
- Б) цінні папери
- В) нерухомість
- Г) усі відповіді вірні

36. Як називається цінний папір, який засвідчує право власності у майні підприємства та надає право на отримання доходу у вигляді дивідендів?

- А) акція
- Б) облігація
- В) вексель
- Г) депозитний сертифікат

37. Як називаються фізичні та юридичні особи, які вкладають власні кошти в інвестиційні проекти для отримання вигоди у майбутньому?

- А) посередники;
- Б) кредитори;
- В) позичальники;
- Г) інвестори.

38. Співстрахування це процес коли:

- а) два і більше страховика беруть участь у страхуванні одного й того самого ризику;
- б) частина ризику від прямого страховика передається іншим страховикам;
- в) декілька ризиків покриває один страховик;
- г) пролонгація дії договору на той самий ризик

39. До майнового страхування не відносяться договори:

- а) домашнього майна;
- б) кредитних ризиків;

- в) титульне страхування;
- г) страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів

40. Оперативний контроль наглядової ради банку забезпечує:

- а) Аудиторська палата;
- б) служба внутрішнього аудиту;
- в) загальні збори акціонерів;
- г) правління банку.

41. Вкладення банківських ресурсів у цінні папери інших емітентів на відносно тривалий період часу - це визначення:

- а) посередницьких операцій;
- б) інвестиційних операцій;
- в) вкладних операцій;
- г) комісійно-посередницьких операцій

42. Що таке бюджетний менеджмент?

- а) це сукупність взаємопов'язаних дій, прийомів та методів, які направлені на керування бюджетними ресурсами і відносинами, які виникають в процесі руху бюджетних коштів
- б) виконання державою її функцій за напрямками діяльності
- в) сукупність форм і методів розподілу вартості валового внутрішнього продукту
- г) підсистеми економічних відносин держави

43. Що таке податковий менеджмент?

- а) сукупність податків і зборів
- б) сукупність прийомів та методів організації податкових відносин з метою забезпечення формування доходної частини державного бюджету
- в) дії держави щодо обліку податків і зборів
- г) методи та способи залучення податків до бюджетів різних рівнів

44. Що можна віднести до методів фінансового контролю?

- а) горизонтальний та вертикальний фінансовий аналіз
- б) математичне моделювання
- в) планування та прогнозування
- г) ревізія, перевірка, обстеження

45. Який термін характеризує процес організації сплати податків та контроль за цим процесом?

- а) адміністрування податків
- б) податкове навантаження
- в) податкова політика
- г) податковий контроль

46. Що належить до джерел покриття бюджетного дефіциту?

- а) трансфертні платежі;
- б) державні позики;
- в) субсидії;
- г) дотації.

47. Частина власних коштів страховика, яка резервується з метою додаткового забезпечення фінансової надійності – це...

- а) гарантований фонд;
- б) вільні резерви;
- в) статутний фонд;
- г) пайовий фонд.

48. Спроможність страховика виконати страхові зобов'язання, прийняті за договорами страхування та перестраховання у випадку впливу несприятливих чинників – це...

- а) фінансова стійкість страховика;
- б) фінансова надійність страховика;
- в) фінансова рентабельність страховика;
- г) фінансова платоспроможність страховика.

49. Можливість своєчасно і в повному обсязі відповідати за своїми зобов'язаннями, тобто означає здатність у будь-який наперед взятий час виконувати зобов'язання із укладених договорів страхування – це...

- а) конкурентоздатність;
- б) кредитоспроможність;
- в) платоспроможність;
- г) обов'язковість.

50. Першим клієнтом, що відкрив моду на екзотичні страховки, став:

- а) футболіст Пеле;
- б) співак Жуліо Іглесіас;
- в) письменник Пауло Коельо;
- г) актор німого кіно Бен Терпін.

Голова фахової атестаційної комісії _____ О.І.Береславська